

ВОСКРЕСІННЯ ХРИСТОВЕ. ВЕЛИКДЕНЬ

Тема уроку: Воскресіння Христове

Мета уроку: навчити учнів розуміти зміст Пасхального свята у житті християнина, заохотити до роздумів над глибоким духовним змістом події Воскресіння; розповісти про сакральний зміст свята; розвивати в учнях вміння аналізувати зміст Біблійних, літературних джерел; виховувати бажання бути гідним християнином.

Тип уроку: комбінований.
Очікувані результати: Учні повинні знати і вміти:
• пояснити зміст Пасхальних свят у житті християнина;
• переповідати історію Воскресіння Христового;
• наводити приклади художньої та поетичної творчості вітчизняних і зарубіжних авторів;
• переповісти про сакральний зміст свята.

Біблійна основа: Мф. 28; Мр. 16; Лк. 24; Ін. 20.

Обладнання: Біблія, словник. **Міжпредметні зв'язки:** історія, література, мистецтво.

Література до уроку: Біблія або книги Святого Письма Старого й Нового Заповіту. – Київ: Українське Біблійне товариство, 2007.

Великий тлумачний словник сучасної української мови. – Київ: Ірпінь, 2003.

Кузик Б.М., Литвин Л.І. Благовіст – православна етика. Навчальний посібник. – Дніпропетровськ: АРТ-ПРЕС, 2009.

Собори наших душ. 6-й випуск. – Дніпропетровськ: ПП «Ліра ЛТД», 2004.

Янушкявічус Р., Янушкявічєне О. Основи благочестя: бесіди з етики для старшокласників. – Київ: 2005.

ХІД УРОКУ

I. Вступна частина

1. Організаційний момент
Привітання. Створення доброзичливої психоемоційної атмосфери в класі.

Слово вчителя. Дорогі друзі, сьогодні хочу привітати вас великодними словами «Христос Воскресе!» Яке значення ці слова мають для кожного – питання індивідуальне й особисте, але вони вочевидь наповнені таким змістом, який відкривається людині, мабуть, не одразу, а поступово, з часом, з плином життя. Відкриваються і через пізнання, і через власний досвід.

II. Основна частина

1. Перевірка домашнього завдання

Учні представляють доповіді на основі літературних творів або прикладів до образотворчого мистецтва, які втілюють ідею христосеніння.

2. Актуалізація опорних знань

Вправа «Мозковий штурм»

Учням пропонується бліц-опитування за темою:

Що відбулося на Хресті на горі Голгофа?

Чи можна говорити про внутрішній і зовнішній Хрест Ісуса Христа?

Що символізує Хрест Христовий?

Вправа

«Філософський цитатник»

Учням пропонується об'єднатися в пари для опрацювання цитат.

Завдання: висловити свою думку щодо сказаного в цитаті.

Хрест є знамення мудрості духовної, християнської і сильної, як міцна зброя.

Святитель Дмитрій Ростовський

Образ Христа показує примирення і співдружність, в яку вступила людина з Богом.

Прп. Симеон Новий Богослов

Усі частини світу були приведені до миру частинами Христа.

Святитель Висилій Великий

Образом Христа має триматися все у світі, і Він є віковічніше всього у світі.

Святитель Георгій Нисський

3. Мотивація навчання

Слово вчителя. Час страждань минув, Господь Ісус Христос воскрес із мертвих. Християнство – не тільки релігія спасіння і любові. Християнство – релігія Життя. Людина, зазвичай, не дуже часто замислюється над тим, що таке Вічне Життя. А все ж, ми знаємо і нам зрозуміло, що мета пришестя в світ Сина Божого, рівно як і мета нашого земного буття – в тому, щоб повернути нам те вічне життя, яке ми втратили через гріхопадіння наших прабабків. Блага звістка про Вічне Життя – це є головний предмет і завдання усієї апостольської діяльності.

4. Повідомлення теми уроку і очікуваних результатів

5. Процес засвоєння та усвідомлення нових знань

Вправа

«Поміркуємо разом»

Учням пропонується прочитати вірш Оксани Киричук, учениці Богуславської ЗСШ Павлоградського району.

Життя

*Життя – це не гірська стежина,
Яка до вершини веде,
Життя – чарівна перлина,
Троянда, що пишно цвіте.
Життя – ніби дивна казка,
Воно, як зоря та ясна:
У ньому любов і ласка,
У ньому краса і весна.
Життя – це завіса туману.
Що буде – ніколи не знають.
Лишуть незагоєну рану
І мущин чекать і чекать.
Життя – це нездійснені мрії,
Це вічні турботи й жалі,
Це віра, бажання, надії...
Життя – це наш дар на Землі.
Воно, ніби зебра смугасте:
Два види буває смуг,
І, щоб у житті не пропасти,
Рішучий потрібен дух.*

Проблемні запитання

На демонстраційній дошці вчитель розміщує низку запитань, які мають бути висвітлені під час уроку:

- Хто є Життя вічне?
- Хто може дати вічне життя?
- Чи можна без пізнання Бога мати життя вічне?
- Що є основою вічного блаженства з Богом?

Екскурс в історію і філософію

Слово вчителя. Великдень – це щось значно більше, ніж просто свято. Душа оновлюється, серце пробуджується від урочистості події. Дорослі й малі поспішають до храму... В цей день мають забути всі образи і ненависть.

Воскресіння Ісуса Христа з мертвих про трьох днів після смерті, центральна подія, яка протягом сторіч проповідувалась світові і є найважливішою подією (і святом, знам'ям як Пасха чи Великдень) християнської спільноти.

Апостол Павло казав, що якщо Христос не воскрес, то вся християнська віра є даремною: «Коли ж бо Христос не воскрес, тоді віра ваша даремна, ви в своїх же зріхах, тоді то загинули й ті, що в Христі упокоїлись! Коли ми надіємося на Христа тільки в цьому житті, то ми найнещасливіші від усіх людей! Та інші Христос воскрес із мертвих, первісток серед покійних. Смерть бо через людину, і через людину воскресіння мертвих. Бо так, як в Адамі вмирати усі, так само в Христі всі оживуть». (1 Кор. 15:19).

Згідно з апостолом Павлом, вся християнська віра ґрунтується на події воскресіння Христового. Згідно з давньою традицією, коли навіть незначна частина доби вважалася за день, Христос пробув мертвим три доби (фактично це тривало близько двох днів). Ця кількість символічно співвідноситься зі старозавітним Оноєю, що перебував у тілі морського звіра три дні (Мф.12:40).

Ісус Христос воскрес о ранній порі в неділю, на початку нового єврейського тижня, оскільки у древніх євреїв неділя була першим днем тижня і починалася зразу ж після заходу сонця в суботу. Тому неділя, стала святом днем для християн і теж зветься **Господнім Днем** (грец. *Kyriake Hmera*). Звідси його українська назва – неділя (від не ділати, не робити, тоді відпочивати від буденних справ, присвятивши його справам Божим).

Коли минула субота, ночі, на третій день після Своїх страждань, Господь Ісус Христос силою Свого Божества ожив, тобто воскрес із мертвих. Тіло Його людське преобразилося. Він вийшов із гробу (печери), невидимий для сторожі, не порушивши синедринової печатки. Але стався великий землетрус; з небес зійшов ангел Господній. Він, приступивши, відвалює камінь від гробу Господнього і сів на ньому. На вигляд він був немов блискавка, і одяг мав білий наче сніг. Воїни, що вартували біля гробу, тремтіли від страху, і зробились немов мертві, а потім, коли отямившись, від страху розбіглись.

Як тільки закінчився суботний спокій, дуже рано, на світанку, – Марія Магдалина, Марія Яковле-

ва, Іоанна, Саломія та інші жінки, взявши приготоване запашне миро, пішли до гробу Господнього, щоб намастити тіло Його, бо не встигли зробити цього під час похорону (Церква іменує цих жінок мироносицями). При цьому жінки перемовлялися між собою: «Хто відвалить нам камінь від дверей гробу?» Бо камінь був дуже великий...

Робота в парах

Учням пропонується прочитати уривки з чотирьох Євангелій. Один учень з пари шукає спільні риси в описах події воскресіння, а інший шукає відмінності.

Від Марка
(Мр. 16:1-11)

«Як минула ж субота, Марія Магдалина, і Марія Яковова, і Саломія накупили пахошів, щоб піти й намастити Його.

І на світанку дня першого в тиждень, як сходило сонце, до гробу вони прибули, і говорили одна одній: Хто відвалить нам каменя від могильних дверей? А зирнувши, побачили, що камінь відвалений; був же він дуже великий... І, ввійшовши до гробу, побачили там юнака, що праворуч сидів і був одягнений в білу одягу, і жажнувшись вони... А він промовляв до них: Не жахайтесь! Ви шукаєте Розп'ятого, Ісуса Назарянина. Він воскрес, нема Його тут! Ось місце, де Його поховали були. Але йдіть, скажіть учням Його та Петрові: Він іде в Галілею попереду вас, там Його ви побачите, як Він вам говорив. А як вийшли вони, то побігли від гробу, бо їх трепет та страх обгорнув. І не сказали нікому нічого, бо боялись... Як воскрес Він уранці дня першого в тиждень, то з'явився найперше Марії Магдалині, із якої вона вигнав сім демонів. Пішовши, вона повідомила тих, що були з Ним, які сумували та плакали. А вони, як почувли, що живий Він, і вона Його бачила, не йняли тому віри».

Від Луки
(Лк. 24:1-12)

«А дня першого в тиждень приїшли вони рано вранці до гробу, несучи наготовані пахоші, та й застали, що камінь від гробу відвалений був. А ввійшовши, вони не знайшли тіла Господа Ісуса. І сталося, як безраді були вони в цім, ось два мужи в одягах блискучих з'явилися при них. А коли налякались вони й поскиляли обличчя додолу, ті сказали до них: Чого ви шукаєте Живого між мертвими? Нема Його тут, бо воскрес! Пригадайте собі, як Він вам говорив, коли ще перебував в Галілеї. Він казав: Сину Людському треба бути виданому до рук грішних людей, і розп'ятому буги, і воскреснути третього дня. І згадали вони ті слова Його! А повернувшись від гробу, про все те сповістили Одинадцятьох та всіх інших. То були: Марія Магдалина, і Іванна, і Марія, маги Яковле-

ва, й інші з ними, і вони розповіли апостолам це. Та слова їхні здались їм вигадкою, і не повірили їм. Петро ж устав та до гробу побіг, і нахилившись, бачить – лежать самі тільки покривала... І вернувся він до себе, і дивувався, що сталося...».

Від Матвія
(Мт. 28:1-15)

«Як минула ж субота, на світанку дня першого в тиждень, прийшла Марія Магдалина та інша Марія побачити гріб.

І великий ось стався землетрус, бо зійшов із неба Ангел Господній, і, приступивши, відвалює від гробу каменя, та й сів на ньому. Його ж постать була, як та блискавка, а шати його були білі, як сніг. І від страху перед ним затряслася сторожа, та й стала, як мертва. А Ангел озвався їй промовив жінкам: Не лякайтесь, бо я знаю, що Ісуса розп'ятого це ви шукаєте. Нема Його тут, бо воскрес, як сказав. Підійдіть, подивіться на місце, де знаходився Він. Ідіть же хутко, і скажіть Його учням, що воскрес Він із мертвих, і ото випереджує вас в Галілеї, там Його ви побачите. Ось, вам я звістив! І пішли вони хутко від гробу, зо страхом і великою радістю, і побігли, щоб учнів Його сповістити. Аж ось перестрів їх Ісус і сказав: Радійте! Вони ж підійшли, обняли Його ноги і вклонились Йому до землі. Промовляв тоді їм Ісус: Не лякайтесь! Ідіть, повідомте братів Моїх, нехай вони ідуть у Галілею, там побачать Мене! Коли ж вони йшли, ось дехто зо сторожі до міста прийшли та й первосвященникам розповіли все, що сталося. І, збравшись зо старшими, вони врадили раду, і дали сторожі чимало срібняків, і сказали: Розповідайте: Його учні вночі прибули, і вкрали Його, як ми спали. Як почує ж намісник про це, то його ми переконаємо, і від клопоту визволимо вас. І, взявши вони срібняків, зробили, як навчено їх. І пронослося слово оце між юдеями, і тримається аж до сьогодні».

Від Іоанна
(Ін. 20:1-18)

«А дня першого в тиждень, рано вранці, як ще темно було, прийшла Марія Магдалина до гробу, та й бачить, що камінь від гробу відвалений.

Тож біжить вона та й прибуває до Симона Петра, та до другого учня, що Ісус його любив, та й каже до них: Взяти Господа з гробу, і ми не знаємо, де поклали Його! Тоді вийшов Петро й другий учень, і до гробу пішли. Вони ж бігли обидва укупі, але другий той учень попередив, і розп'ятому буги, і воскреснути третього дня. І згадали вони ті слова Його! А повернувшись від гробу, про все те сповістили Одинадцятьох та всіх інших. То були: Марія Магдалина, і Іванна, і Марія, маги Яковле-

